АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хайрхан сумын ЗДТГ-ын 2025 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: АРА-2026/148/-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.open.audit.mn Архангай аймаг 2026 он	Дарга,Тэргүүлэх аудитор Т.Байгалмаа Утас:7033-3141 Цахим хаяг: Baigalmaat@audit.gov.mn Аудитын менежер Д.Нэргүйбаатар Утас: 7033-2860 Цахим хаяг: Nerguibaatard@audit.gov.mn Ахлах аудитор П.Цэцэгдулам Утас: 7033-3019 Цахим хаяг: Tsetsegdulamp@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ....5
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан....5
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан 7
2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан....9
2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан....11
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан....12
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 14
5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ....15
5.1 Албан шаардлага 15
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
МУЕА	Монгол улсын ерөнхий аудитор
БГАҮТХ	Бусдаар гүйцэтгүүлэх ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж
ЗДТГ	Засаг даргын тамгын газар
ТЕЗ	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

АРХАНГАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн захиргааны ордон, А корпус, 2 дугаар баг,
Эрдэнэбулган сум, Архангай аймаг, 65139,
Утас/Факс: (976) 7033 3141,
Цахим шуудан: arkhangai@audit.gov.mn

2026.02.10 № 22

танай ______________-ны №______________-т

ХАЙРХАН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА Н.МӨНГӨН-ЭРДЭНЭ ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хайрхан сумын ЗДТГ-ын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр санхүүгийн тайлангууд нь 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийн санхүүгийн байдал болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Аудитын гол асуудал

Тус байгууллага нь орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлага хөтөлбөрийн хүрээнд 10 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр 1,413,967.4 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, гүйцэтгэлээр 1,254,071.2 мянган төгрөгийг зарцуулсан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.БАЙГАЛМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Данс	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
I	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	102,217,575.00	82,162,325.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	102,217,575.00	82,162,325.00
351	Түүхий эд материал	1,238,500.00	
3513	Эм боох материал	1,238,500.00	
354	Хангамжийн материал	70,998,075.00	48,975,075.00
3541	Бичиг хэргийн материал	2,432,375.00	2,809,875.00
3542	Аж ахуйн материал	7,777,600.00	10,169,600.00
3543	Сэлбэг хэрэгсэл	2,300,000.00	
3545	Барилгын засварын материал	1,400,000.00	1,400,000.00
3547	Бусад хангамжийн материал	57,088,100.00	34,595,600.00
355	Биологийн хөрөнгө	6,790,000.00	9,462,250.00
356	Мал амьтад	23,191,000.00	23,725,000.00
II	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,025,591,302.28	8,322,228,710.87
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,025,591,302.28	8,322,228,710.87
392	Биет хөрөнгө	3,008,811,302.28	8,305,448,710.87
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,323,040,463.34	1,513,559,640.05
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-147,135,444.52	-183,128,412.53
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	304,754,115.00	304,754,115.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-70,458,723.08	-103,769,958.68
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	225,350,336.21	245,147,136.21
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-166,426,934.97	-189,456,327.99
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	77,160,098.00	77,160,098.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-51,293,164.49	-59,124,246.89
39209	Зам, гүүрийн байгууламж		4,786,262,021.00
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	123,783,472.00	123,783,472.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	2,078,507,940.00	2,628,133,154.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-746,970,855.21	-896,371,979.30
39217	Ном	58,500,000.00	58,500,000.00
393	Биет бус хөрөнгө	16,780,000.00	16,780,000.00
39301	Програм хангамж	5,500,000.00	5,500,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-5,500,000.00	-5,500,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	16,780,000.00	16,780,000.00
III	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**3,127,808,877.28**	**8,404,391,035.87**
IV	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		16,270,400.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		16,270,400.00
413	Өглөг		16,270,400.00
4132	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг		7,669,900.00
4136	Бусад өглөг		8,600,500.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг		6,140,500.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг		2,460,000.00
V	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,127,808,877.28	8,388,120,635.87
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,127,808,877.28	8,388,120,635.87
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	448,116,428.17	448,116,428.17
5E+05	Улсын төсвийн оруулсан хөрөнгө		

5E+05	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө		
51101	Өмч: - төрийн	448,116,428.17	448,116,428.17
512	Хуримтлагдсан үр дүн	2,133,576,995.56	7,393,888,754.15
5121	Өмнөх үеийн үр дүн	2,133,576,995.56	2,133,576,995.56
5122	Тайлант үеийн үр дүн		5,260,311,758.59
513	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	546,115,453.55	546,115,453.55
VI	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**3,127,808,877.28**	**8,404,391,035.87**

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,665,317,495.93	6,778,750,658.21
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	483,568,576.93	5,356,902,677.71
120	Нийтлэг татварын бус орлого	483,568,576.93	5,356,902,677.71
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,790,000.00	3,175,000.00
1E+06	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,790,000.00	
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	447,628,576.93	5,345,457,677.71
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	33,150,000.00	8,270,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,181,748,919.00	1,421,847,980.50
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	78,808,919.00	7,880,513.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,050,000.00	
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	13,000,000.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	14,536,919.00	4,495,513.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	49,222,000.00	3,385,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,102,940,000.00	1,413,967,467.50
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,102,940,000.00	1,413,967,467.50
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,279,470,500.17	1,510,702,899.62
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,279,470,500.17	1,510,702,899.62
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,158,059,482.02	1,349,025,795.83
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	532,913,431.00	660,032,936.78
210101	Үндсэн цалин	532,913,431.00	656,075,456.78
210105	Гэрээт ажлын хөлс		3,957,480.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	66,734,948.16	82,227,053.21
210201	Тэтгэврийн даатгал	45,381,997.81	55,930,583.80
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,286,339.62	6,526,590.97
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,201,985.33	3,346,455.55
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,104,000.43	3,263,295.55
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,760,624.97	13,160,127.34
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	97,940,614.09	179,769,428.72
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,771,129.09	16,706,328.72
210302	Түлш, халаалт	86,899,985.00	159,383,100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,269,500.00	3,680,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	73,560,493.88	58,831,058.00
210401	Бичиг хэрэг	4,226,400.00	5,110,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	24,848,670.00	29,074,710.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,758,936.88	6,963,598.00
210404	Ном, хэвлэл	120,000.00	122,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	20,928,000.00	13,950,850.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	837,308.00	3,609,500.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	15,841,179.00	
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,572,900.00	9,665,300.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,572,900.00	
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		628,300.00

210604	Урсгал засвар	3,000,000.00	9,037,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,759,600.00	6,860,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,759,600.00	6,860,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	20,632,305.72	7,406,916.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	19,553,039.00	5,764,643.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	495,200.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	90,000.00	196,020.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	89,966.72	120,120.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	54,100.00	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	350,000.00	450,000.00
210807	Газрын төлбөр		832,133.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	356,945,189.17	344,233,103.12
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	139,975,830.00	94,667,300.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	216,969,359.17	249,565,803.12
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	121,411,018.15	161,677,103.79
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,638,082.00	1,775,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	19,374,100.00	
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	13,463,982.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,800,000.00	1,775,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	85,772,936.15	159,902,103.79
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	85,751,936.15	159,896,303.79
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	21,000.00	5,800.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	385,846,995.76	5,268,047,758.59
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	416,377.61	7,736,000.00
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	416,377.61	
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал		7,736,000.00
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-416,377.61	-7,736,000.00
V	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	385,430,618.15	5,260,311,758.59

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,184,538,919.00	1,425,022,980.50
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	2,790,000.00	3,175,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	2,790,000.00	3,175,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	2,790,000.00	3,175,000.00
1E+06	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,790,000.00	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,181,748,919.00	1,421,847,980.50
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс		
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	78,808,919.00	7,880,513.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,050,000.00	
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	13,000,000.00	
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	14,536,919.00	4,495,513.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	49,222,000.00	3,385,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,102,940,000.00	1,413,967,467.50
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,102,940,000.00	1,413,967,467.50
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих		
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,061,740,254.00	1,224,277,446.50
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,061,740,254.00	1,224,277,446.50
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	940,329,235.85	1,062,600,342.71
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	532,913,411.00	660,032,936.78
210101	Үндсэн цалин	370,419,783.00	430,140,708.96
210102	Нэмэгдэл	162,493,628.00	212,920,024.74
210104	Урамшуулал		13,014,723.08
210105	Гэрээт ажлын хөлс		3,957,480.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	66,734,948.16	82,227,053.21
210201	Тэтгэврийн даатгал	45,381,997.81	55,930,583.80
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,286,339.62	6,526,590.97
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,201,985.33	3,346,455.55
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,104,000.43	3,263,295.55
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,760,624.97	13,160,127.34
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	97,940,614.09	179,769,428.72
210301	Гэрэл, цахилгаан	9,771,129.09	16,706,328.72
210302	Түлш, халаалт	86,899,985.00	159,383,100.00
210303	Цэвэр, бохир ус	1,269,500.00	3,680,000.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	58,327,506.88	50,679,158.00
210401	Бичиг хэрэг	4,835,900.00	4,825,400.00
210402	Тээвэр, шатахуун	24,848,670.00	23,615,860.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	6,758,936.88	6,653,398.00
210404	Ном, хэвлэл	120,000.00	122,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	20,928,000.00	12,050,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	836,000.00	3,412,500.00
2105	Норматив зардал		
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	7,932,900.00	6,366,300.00

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,932,900.00	
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл		1,339,300.00
210604	Урсгал засвар	6,000,000.00	5,027,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,759,600.00	6,860,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,759,600.00	6,860,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	20,632,325.72	9,079,166.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	19,553,039.00	7,436,893.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	495,220.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	90,000.00	196,020.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	89,966.72	120,120.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	54,100.00	44,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	350,000.00	450,000.00
210807	Газрын төлбөр		832,133.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	151,087,930.00	67,586,300.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	151,087,930.00	67,586,300.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	121,411,018.15	161,677,103.79
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	35,638,082.00	1,775,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	19,374,100.00	
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	13,463,982.00	
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,800,000.00	1,775,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	85,772,936.15	159,902,103.79
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	85,751,936.15	159,896,303.79
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	21,000.00	5,800.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	122,798,665.00	200,745,534.00
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	122,798,665.00	200,745,534.00
	Дотоод эх үүсвэрээр	122,798,665.00	200,745,534.00
221001	Их засвар	46,995,400.00	
222001	Тоног төхөөрөмж	7,994,340.00	169,958,734.00
223001	Бусад хөрөнгө	67,808,925.00	30,786,800.00
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-122,798,665.00	-200,745,534.00
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Д/Д	Үзүүлэлт	Засгийн газрын сан	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	ЗГ-н хувь оролцооны дүн
10	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	448,116,428.17	546,115,453.55	2,133,576,995.56	3,127,808,877.28
17	Тайлант үеийн үр дүн			5,260,311,758.59	5,260,311,758.59
19	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	448,116,428.17	546,115,453.55	7,393,888,754.15	8,388,120,635.87

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Д/Д	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,395,438,200.00	1,257,246,163.71	138,192,036.29	90.1
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,200,638,200.00	1,087,287,429.71	113,350,770.29	90.56
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,197,138,200.00	1,085,512,429.71	111,625,770.29	90.68
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	700,802,000.00	660,032,936.78	40,769,063.22	94.18
210101	Үндсэн цалин	696,842,000.00	430,140,708.96	266,701,291.04	61.73
210102	Нэмэгдэл		212,920,024.74	-212,920,024.74	
210104	Урамшуулал		13,014,723.08	-13,014,723.08	
210105	Гэрээт ажлын хөлс	3,960,000.00	3,957,480.00	2,520.00	99.94
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	87,600,300.00	82,227,053.21	5,373,246.79	93.87
210201	Тэтгэврийн даатгал	59,568,300.00	55,930,583.80	3,637,716.20	93.89
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,008,000.00	6,526,590.97	481,409.03	93.13
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,504,000.00	3,346,455.55	157,544.45	95.5
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,504,000.00	3,263,295.55	240,704.45	93.13
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,016,000.00	13,160,127.34	855,872.66	93.89
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	179,983,000.00	179,769,428.72	213,571.28	99.88
210301	Гэрэл, цахилгаан	16,919,900.00	16,706,328.72	213,571.28	98.74
210302	Түлш, халаалт	159,383,100.00	159,383,100.00		100
210303	Цэвэр, бохир ус	3,680,000.00	3,680,000.00		100
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	62,318,800.00	48,991,138.00	13,327,662.00	78.61
210401	Бичиг хэрэг	7,594,700.00	4,825,400.00	2,769,300.00	63.54
210402	Тээвэр, шатахуун	28,200,000.00	22,077,840.00	6,122,160.00	78.29
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	7,068,000.00	6,503,398.00	564,602.00	92.01
210404	Ном, хэвлэл	600,000.00	122,000.00	478,000.00	20.33
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	13,455,700.00	12,050,000.00	1,405,700.00	89.55
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,400,400.00	3,412,500.00	1,987,900.00	63.19
2105	Нормативт зардал				
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	49,600,000.00	26,163,100.00	23,436,900.00	52.75
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	19,800,000.00	19,796,800.00	3,200.00	99.98
210602	Тавилга	5,000,000.00		5,000,000.00	
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	5,000,000.00	1,339,300.00	3,660,700.00	26.79
210604	Урсгал засвар	19,800,000.00	5,027,000.00	14,773,000.00	25.39
2107	Томилолт, зочны зардал	7,880,000.00	6,860,000.00	1,020,000.00	87.06
210702	Дотоод албан томилолт	7,880,000.00	6,860,000.00	1,020,000.00	87.06
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	21,354,100.00	6,271,673.00	15,082,427.00	29.37
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	18,689,100.00	4,629,400.00	14,059,700.00	24.77
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	500,000.00		500,000.00	
210803	Даатгалын үйлчилгээ	500,000.00	196,020.00	303,980.00	39.2

210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	160,000.00	120,120.00	39,880.00	75.08
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	55,000.00	44,000.00	11,000.00	80
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	450,000.00	450,000.00		100
210807	Газрын төлбөр	1,000,000.00	832,133.00	167,867.00	83.21
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	87,600,000.00	75,197,100.00	12,402,900.00	85.84
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	87,600,000.00	75,197,100.00	12,402,900.00	85.84
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,500,000.00	1,775,000.00	1,725,000.00	50.71
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,500,000.00	1,775,000.00	1,725,000.00	50.71
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,500,000.00	1,775,000.00	1,725,000.00	50.71
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	194,800,000.00	169,958,734.00	24,841,266.00	87.25
	Дотоод эх үүсвэрээр	194,800,000.00	169,958,734.00	24,841,266.00	87.25
221001	Их засвар	19,800,000.00		19,800,000.00	
222001	Тоног төхөөрөмж	175,000,000.00	169,958,734.00	5,041,266.00	97.12
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,395,438,200.00	1,257,246,163.71	138,192,036.29	90.1
132	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,395,438,200.00	1,254,071,163.71	141,367,036.29	89.87
132001	Орон нутгийн төсвөөс	1,395,438,200.00	1,254,071,163.71	141,367,036.29	89.87
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС		3,175,000.00	-3,175,000.00	
2	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1		100
5	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	23	22		95.6
6	Удирдах ажилтан	3	3		100
7	Гүйцэтгэх ажилтан	11	10		90.9
8	Үйлчлэх ажилтан	7	7		100
9	Гэрээт ажилтан	2	2		100

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон / төгрөгөөр /

Д/Д	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл	Зөрүү дүн
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	7,874,713.00	-7,874,713.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	7,874,713.00	-7,874,713.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	7,874,713.00	-7,874,713.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1,688,020.00	-1,688,020.00
210402	Тээвэр, шатахуун	1,538,020.00	-1,538,020.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	150,000.00	-150,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,807,493.00	-2,807,493.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	2,807,493.00	-2,807,493.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,379,200.00	-3,379,200.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,379,200.00	-3,379,200.00
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	7,874,713.00	-7,874,713.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	7,874,713.00	-7,874,713.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	4,495,513.00	-4,495,513.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,379,200.00	-3,379,200.00

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар алдаа[1] илрээгүй, залруулаагүй 3,796.8 мянган төгрөгийн зөрчил[2] илэрч 2 албан шаардлага хүргүүллээ.

Аудитаар залруулагдаагүй 2 зөрчилтэй асуудлын материаллаг зөрчил нь 3,796.8 мянган төгрөг бөгөөд гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын дүн 9,768.1 мянган төгрөгөөс бага байгаа тул “**Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт** өглөө.

5.1 Албан шаардлага

5.1.1. Тайлант онд багаж техник хэрэгслийн зардлаас 3,796.8 мянган төгрөгийн хөрөнгийг зөвшөөрөлгүй бэлтгэсэн байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 4-т "төрийн өмчит эрдэм шинжилгээний байгууллага, их, дээд сургууль дэргэдээ бие даасан гарааны компани байгуулахаас бусад тохиолдолд үндсэн хөрөнгөд хамаарах эд хөрөнгө олж авах, захиалах, данснаас хасаж шилжүүлэх, устгах саналаа төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагад тавьж, энэ хуулиар тогтоосон журмын дагуу зөвшөөрөл авах", Аймгийн ИТХ-ын 2025.03.31-ны өдрийн 01/09 дугаар тогтоолоор баталсан "Орон нутгийн өмчид эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, данснаас хасах, шилжүүлэх журам"-ын 1.2-т Орон нутгийн өмчит хуулийн этгээд нь эд хөрөнгө олж авах, бүртгэх, худалдах, акталж данснаас хасах, шилжүүлэх тухай саналаа энэ журамд заасны дагуу Орон нутгийн өмчийн газарт тавьж шийдвэрлүүлнэ" гэсэн заалтыг зөрчиж байна.

<u>*Шийдвэрлэсэн нь*</u>: Зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргахгүй байх албан шаардлага хүргүүлэх

5.1.2. Үндсэн хөрөнгийн дэлгэрэнгүй бүртгэлээс тулгахад хөрөнгийн бүртгэлд 80 нэр төрлийн 300,488.1 мянган төгрөгийн хөрөнгө тайлант жилд элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхөж ашиглалтын хугацаа дууссан бөгөөд тухайн хөрөнгүүдэд арга хэмжээ авч ажиллаагүй байна.

Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйл "Эзэмшилдээ байгаа илүүдэл буюу ашиглах хугацаа дууссан, шаардлага хангахгүй болсон эд хөрөнгийг худалдах, шилжүүлэх, устгах" 31.3.2 “илүүдэл эд хөрөнгө болон элэгдэл хорогдлын шимтгэлээр анхны үнийг нь нөхсөн, түүнчлэн нөхөөгүй боловч гэмтэж, засаж сэлбээд өөр зориулалтаар ашиглаж болох эд хөрөнгийн үнийг төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагатай зөвшилцөн тогтоох” гэж заасантай нийцэхгүй байна.Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д "Үнэн зөв байх", 13 дугаар зүйлийн 13.1-д "Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно", 13.6-д "Анхан шатны баримтын үнэн зөвийг түүнийг үйлдсэн, зөвшөөрсөн, шалгаж хүлээн авсан ажилтан хариуцна", 20.2.4-д "Нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлт нь энэ хууль болон санхүүгийн бусад хууль тогтоомжид заасан шаардлагад нийцэж байгаа эсэхийг хянах" гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

<u>*Шийдвэрлэсэн нь*</u>: Ашиглалтын хугацаа дууссан хөрөнгүүдэд холбогдох хууль журмын дагуу арга хэмжээ авч ажиллах шаардлага хүргүүлэх

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Зөвшөөрөлгүй хөрөнгө бэлтгэсэн	1	3,796.8			1	3,796.8						
элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн хөрөнгүүдэд арга хэмжээ авч ажиллаагүй	1	300,488.1			1	300,488.1						
Дүн	**2**	**304,284.9**			**2**	**304,284.9**						

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Шилэн хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллаагүй	1	0	-	-	1	0	-	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
	-	-	-	-	-	-	-	-